

**NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2019/2009,****annettu 2 päivänä joulukuuta 2019,****Ukrainan pyrkimysten tukemisesta aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi yhteistyössä Etyjin kanssa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä marraskuuta 2018 laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian "Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen", jäljempänä 'EU:n pienasestrategia'. EU:n pienasestrategian tarkoitus on ohjata yhdenmukaista, yhteistä ja koordinoitua unionin toimintaa, jolla pyritään ehkäisemään ja hillitsemään terroristien, rikollisten ja muiden luvattomien toimijoiden mahdollisuuksia hankkia laittomasti pienaseita ja kevyitä aseita sekä niissä käytettäviä ampumatarvikkeita, sekä edistää vastuuvuorollisuutta ja vastuullisuutta laillisen asekaupan yhteydessä.
- (2) EU:n pienasestrategiassa unioni ja sen jäsenvaltiot sitoutuvat alueellisella tasolla tarjoamaan apua lainvalvontavalmiuksien vahvistamisessa laittoman kaupan verkostojen tunnistamiseksi, häiritsemiseksi ja kieltämiseksi, ja sen estämiseksi, että ampuma-aseet pääsevät terroristien ja rikollisten käsiin laittomien markkinoiden kautta, muun muassa estämällä aseiden laittoman rahoituksen ja kuljetuksen ja vahvistamalla rajapoliisin, tullin ja satamaviranomaisten roolia meritse kuljetettavien laittomien asevirtojen torjunnassa.
- (3) EU:n pienasestrategiassa todetaan, että Itä-Euroopan tämänhetkinen epävakaa tilanne on lisännyt ampuma-aseiden laitonta kauppaa useissa alueen maissa, kuten Ukrainassa. Tämä muodostaa merkittävän pitkän aikavälin turvallisuusuhan sekä Ukrainalle että unionille. Asiaan liittyvä yhteistyö unionin ja Ukrainan välillä on siis molempien osapuolten yhteisen edun mukaista. Unioni jatkaa kahdenvälistä yhteistyötä Ukrainan ja alueen muiden maiden kanssa ja sisällyttää laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden torjumisen järjestelmällisesti kaikkiin naapuruston kumppanimaiden kanssa turvallisuuskysymyksistä käytäviin vuoropuheluihin.
- (4) Toukokuussa 2016 Ukrainan valtion rajavartiolaitos pyysi Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) sihteeristöstä tekemään tarvearvioinnin aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi Ukrainan rajoilla ja niiden yli. Tarvearviointi tehtiin Ranskan ja Saksan tuella, ja se julkaistiin huhtikuussa 2018. Ukrainan keskeiset lainvalvonta- ja turvallisuusviranomaiset vahvistivat tarvearvioinnin tulokset Kiiovassa 7 päivänä kesäkuuta 2018 järjestetyssä korkean tason kokouksessa.
- (5) Ukrainan valtion rajavartiolaitos, Ukrainan valtion verovirasto/tullilaitos ja Ukrainan sisäministeriö ovat virallisesti ja kirjallisessa muodossa ilmaisseet kiinnostuksensa ja pyytäneet yhteistyötä Etyjin sihteeristön ja Etyjin Ukrainan hankekoordinaattorin kanssa Ukrainan pyrkimysten tukemiseksi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumisessa tarvearvioinnin tulosten mukaisesti.
- (6) Unionin Ukrainalle antamaan rajavalvontaan liittyvään apuun, kuten komission Euroopan naapuruusvälineellä tuettuun yhdenmukaisen rajaturvallisuuden strategiaan ja unionin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatioihin, eli siviiliturvallisuusalan uudistamista koskevaan Euroopan unionin neuvontaoperaatioon Ukrainassa (EUAM Ukraina) ja Euroopan unionin rajavalvonnan avustusoperaatioon Moldovan ja Ukrainan rajalla (EUBAM Moldova ja Ukraina), ja niiden rajavalvonnan tukitoimiin ei kuulu tukea, joka olisi erityisesti kohdennettu aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjuntaan.

- (7) Laittomia pienaseita ja kevyitä aseita koskevan Yhdistyneiden kansakuntien toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymistä koskeva kolmas YK:n tarkistuskonferenssi hyväksyi 30 päivänä kesäkuuta 2018 päätöksiä, jossa valtiot uusivat sitoutumisensa pienaseiden ja kevyiden aseiden tarkoituksenvastaisten siirtojen estämiseen ja torjumiseen. Valtiot vahvistivat halunsa jatkaa kansainvälistä yhteistyötä ja vahvistaa alueellista yhteistyötä parantamalla koordinoitua, kuulemista, tietojenvaihtoa ja operatiivista yhteistyötä ja ottamalla siihen mukaan asiaankuuluvat alueelliset ja osa-alueelliset järjestöt sekä lainvalvonta-, rajavalvonta- ja vienti- ja tuontilupaviranomaiset.
- (8) Kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa vahvistetaan, että pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuminen on välttämätöntä monien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta mukaan lukien rauhaan, oikeuteen ja vahvoihin instituutioihin, köyhyyden vähentämiseen, talouskasvuun, terveyteen, sukupuolten tasa-arvoon sekä turvallisiin kaupunkeihin liittyvät tavoitteet. Siksi kaikki valtiot ovat kestävän kehityksen tavoitteessa 16.4 sitoutuneet vähentämään merkittävästi laittomia rahoitus- ja asevirtoja.
- (9) YK:n pääsihteeri vaati 24 päivänä toukokuuta 2018 esitettyä aseidenriisuntaohjelmassaan ”Securing our Common Future” (”Yhteisen tulevaisuutemme turvaaminen”) tavanomaisten aseiden liialliseen keskittymiseen ja laittomaan kauppaan puuttumista ja tukea maakohtaisille lähestymistavoille pienaseisiin.
- (10) Neuvosto antoi 25 päivänä lokakuuta 2012 päätöksen 2012/662/YUTP <sup>(1)</sup> pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan ja liiallisen keskittymisen riskiä Etyjin toiminta-alueella vähentävän toiminnan tukemisesta ja 4 päivänä elokuuta 2017 päätöksen (YUTP) 2017/1424 <sup>(2)</sup> pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden laittoman kaupan ja liiallisen keskittymisen riskin vähentämiseen tähtäävän Etyjin toiminnan tukemisesta entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa ja Georgiassa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

#### 1 artikla

1. Tämän päätöksen tarkoituksena on vahvistaa Ukrainan valtion rajavartiolaitoksen, Ukrainan sisäministeriön ja Ukrainan valtion veroviraston/tullilaitoksen valmiuksia torjua aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittontaa Ukrainassa.

2. Edellä olevan 1 kohdan nojalla tämän päätöksen tavoitteet ovat seuraavat:

- a) parantaa Ukrainan rajavartiolaitoksen, sisäministeriön ja veroviraston/tullilaitoksen valmiuksia estää ja torjua aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittontaa kaupaa;
- b) parantaa sisäministeriön valmiuksia valvoa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden valmistusta, merkitsemistä ja rekisteröintiä tarvearvioinnissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti;
- c) parantaa sisäministeriön ja sen alaisten Ukrainan kansallisten poliisivoimien operatiivisia valmiuksia aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan kriminalistisessä, analyysissä, paljastamisessa, jäljittämisessä ja tutkinnassa;
- d) parantaa sisäministeriön valmiuksia kehittää lainsäädäntömekanismeja aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden liikkumisen ja käytön sääntelemiseksi ja valvomiseksi sekä yleisen tietoisuuden lisäämiseksi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan liittyvistä riskeistä tarvearvioinnissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti;
- e) parantaa viranomaisten välistä koordinoitua ja yhteistyötä, jolla kehitetään strategista lähestymistapaa, tiedonkeruuta ja analyysiä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi Ukrainassa tarvearvioinnissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti.

<sup>(1)</sup> Neuvoston päätös 2012/662/YUTP, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan ja liiallisen keskittymisen riskiä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (ETYJ) toiminta-alueella vähentävän toiminnan tukemisesta (EUVL L 297, 26.10.2012, s. 29).

<sup>(2)</sup> Neuvoston päätös (YUTP) 2017/1424, annettu 4 päivänä elokuuta 2017, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden laittoman kaupan ja liiallisen keskittymisen riskin vähentämiseen tähtäävän Etyjin toiminnan tukemisesta entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa ja Georgiassa (EUVL L 204, 5.8.2017, s. 82).

3. Edellä olevan 2 kohdan nojalla unioni tukee seuraavia toimia:
  - a) asiaankuuluvan normatiivisen ja lainsäädäntökehityksen parantaminen;
  - b) asiaankuuluvien tietojen keruu, kokoaminen ja jakaminen, mukaan lukien sähköisten tietokantojen kehittäminen ja yhtenäistäminen;
  - c) asiaankuuluvien instituutioiden valmiuksien kehittäminen;
  - d) koulutuksen tarjoaminen;
  - e) erikoislaitteiston ja infrastruktuurin hankkiminen, mukaan lukien koiria hyödyntävät havaitsemisvalmiudet;
  - f) alustojen perustaminen koordinoinnin parantamiseksi kansallisten viranomaisten välillä ja toimeksiantojen selventäminen yhteistyön ja tiedonvaihdon helpottamiseksi;
  - g) yleisen tietoisuuden lisääminen;
  - h) alueelliset ja kansainväliset vaihdot ja yhteistyö.
4. Hankkeen edunsaajia ovat Ukrainan kansalliset viranomaiset, jotka ovat vastuussa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisestä ja torjumisesta. Hanke suuntautuu ensisijaisesti seuraaviin kansallisiin viranomaisiin: rajavartiolaitos, sisäministeriö, sisäministeriön alaiset Ukrainan kansalliset poliisivoimat ja verovirasto/tullilaitos. Muut toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, kuten Ukrainan turvallisuuspoliisi, otetaan mukaan tapauskohtaisesti.
5. Hankkeen yksityiskohtainen kuvaus esitetään tämän päätöksen liitteessä.

#### 2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen, jäljempänä 'hanke', teknisestä toteutuksesta vastaa Etyjin sihteeristö.
3. Etyjin sihteeristö suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä Etyjin sihteeristön kanssa.

#### 3 artikla

1. Rahoitusohje unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on 5 151 579 euroa.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla ohjeellisella määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.
3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Tätä varten se tekee Etyjin sihteeristön kanssa tarvittavan rahoitussopimuksen. Rahoitussopimuksessa on määrättävä, että Etyjin sihteeristön on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun rahoitussopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja rahoitusso-  
pimuksen tekopäivästä.

#### 4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta Etyjin sihteeristön laatimien säännöllisten, puolivuositteisten kirjallisten raporttien perusteella. Nämä raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.
2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

*5 artikla*

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.
2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu rahoitussopimus tehdään. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta, jos mitään sopimusta ei ole tuon ajan kuluessa tehty.

Tehty Brysselissä 2 päivänä joulukuuta 2019.

*Neuvoston puolesta*  
*Puheenjohtaja*  
M. OHISALO

## LIITE

**ETYJIN KOKONAISVALTAINEN OHJELMA UKRAINAN PYRKIMYSTEN TUKEMISEKSI ASEIDEN, AMPUMATARVIKKEIDEN JA RÄJÄLTEIDEN LAITTOMAN KAUPAN TORJUMISESSA**

## 1. Taustaa

Viime vuosina Ukrainaa ovat kohdanneet merkittävät turvallisuusuhat ja haasteet, jotka liittyvät laittomien aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden leviämiseen sen rajojen yli ja sen alueella. Näitä uhkia ja haasteita on erityisesti vaikeuttanut kriisi Ukrainassa ja sen ympäristössä, mistä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laitton hallussapito, väärinkäyttö ja kauppa todistavat.

Ukraina on edelleen huolta aiheuttava alue ja huomattava haaste pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevassa EU:n strategiassa, jäljempänä 'EU:n pienasestrategia'. EU:n pienasestrategiassa todetaan, että "Itä-Euroopan tällä hetkellä epävakaa tilanne on lisännyt ampumaseiden laittomaa kauppaa useissa alueen maissa, esimerkiksi Ukrainassa. Tämä muodostaa merkittävän pitkän aikavälin turvallisuusuhan sekä Ukrainalle että EU:lle. Asiaan liittyvä yhteistyö EU:n ja Ukrainan välillä on siis molempien osapuolten edun mukaista. EU jatkaa kahdenvälistä yhteistyötä Ukrainan ja alueen muiden maiden kanssa ja sisällyttää laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden torjumisen järjestelmällisesti kaikkiin naapuruston kumppanimaiden kanssa turvallisuuskysymyksistä käytyihin vuoropuheluihin."

Näin ollen yleisesti itäisen naapuruston ja erityisesti Ukrainan osalta EU:n pienasestrategiassa esitetään seuraavat toimet:

- "EU ja sen jäsenvaltiot sisällyttävät ampumaseiden ja/tai pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjumisen naapuruston kumppanimaiden, kuten Ukrainan, kanssa turvallisuuskysymyksistä käytävään vuoropuheluun.
- EU ja sen jäsenvaltiot luovat viestintäkanavia EU:n ja Ukrainan asiantuntijoiden välille, määrittävät yhteyspisteen sujuvan yhteistyön takaamiseksi, lisäävät tietoisuutta, jakavat parhaita käytäntöjä ja asiantuntemusta sekä tunnistavat koulutustarpeita ja muita tukitoimenpiteitä Ukrainan valmiuksien vahvistamiseksi tällä alalla.
- EU ja sen jäsenvaltiot pyrkivät edelleen käynnistämään Ukrainan kanssa pysyvät tekniset neuvottelut, jotta voitaisiin puuttua ampumaseiden laittoman kaupan muodostamaan kiireelliseen ongelmaan ja riskeihin, jotka liittyvät tällaisten aseiden joutumiseen terroristien ja järjestäytyneiden rikollisryhmien käsiin."

Ukrainan valtion rajavartiolaitoksen toukokuussa 2016 esittämän alkuperäisen pyynnön pohjalta Etyjin sihteeristö toteutti tarvearvioinnin aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi Ukrainan rajoilla ja niiden yli ("Needs Assessment for Combatting the Illicit Trafficking in Weapons, Ammunition and Explosives in/and Across Ukraine's Borders"), jäljempänä 'tarvearviointi'. Huhtikuussa 2018 julkaistuu tarvearviointiin osallistui useita aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden sääntelyn, lainvalvonnan ja turvallisuuden alan ministeriöitä ja virastoja. Tarvearvioinnista kävi ilmi, että nykyinen lähestymistapa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan havaitsemiseen ja hillitsemiseen Ukrainan rajoilla ja niiden yli on osoittautumassa haastavaksi. Tukea henkilö- ja teknisten resurssien kehittämiseen, selkeästi ymmärrettyyn lainsäädäntöön ja viranomaisten väliseen koordinointiin sekä kansainväliseen tukeen ja yhteistyöhön on parannettava. Tarvearvioinnissa määritettiin myös vertailutaso annettaessa teknistä apua ja institutionaalista tukea Ukrainan viranomaisten valmiuksien kehittämiseksi heidän pyrkimyksissään aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi kokonaisvaltaisella ja kestäväällä tavalla.

Ukrainan keskeiset aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden sääntelyn, lainvalvonnan ja turvallisuuden alan ministeriöt ja virastot vahvistivat tarvearvioinnin tulokset 7 päivänä kesäkuuta 2018 Kiovassa pidetyssä korkean tason kokouksessa. Ne toistivat ymmärtävänsä selvästi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomaan kauppaan liittyvät nykyiset ja kehittymässä olevat uhat ja sitoutuivat edelleen parantamaan tilannetta kentällä. Tähän kuului tarvearvioinnissa kehitetyn etenemissuunnitelman hyväksyminen; sillä tuetaan yhdenmukaista ja yhteistyöhön perustuvaa lähestymistapaa toimivaan valmiuksien kehittämiseen ja aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomaa kauppaa Ukrainassa torjuvan järjestelmän tehokkaaseen toimintaan.

Samat viranomaiset tapasivat toisessa Kiovassa 12 päivänä maaliskuuta 2019 järjestetyssä korkean tason kokouksessa, jossa oli selvästi havaittavissa edistymistä keskusteluissa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomaan kauppaan Ukrainassa ja sen rajojen yli liittyvistä haasteista, todellisista tarpeista ja aloitteista. Lisäksi kokouksessa tehtiin myös kansallisia ja kansainvälisiä sitoumuksia toimen tehostamiseksi.

Useat lainvalvonnan ja turvallisuuden alan ministeriöt ja virastot ovat virallisesti ja kirjallisessa muodossa ilmaisseet kiinnostuksensa ja pyytäneet yhteistyötä Etyjin sihteeristön kanssa Ukrainan pyrkimysten tukemiseksi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi, nimittäin Ukrainan rajavartiolaitos toukokuussa 2016, verovirasto/tullilaitos heinäkuussa 2018 ja Ukrainan sisäministeriö maaliskuussa 2019. Nämä viranomaiset ja virastot ovat olleet yhteydessä Etyjin Ukrainan hankekoordinaattoriin hanketoimien käytännön toteutuksen tukemiseksi vuoden 2019 syyskuun puoliväliin mennessä.

## 2. Yleinen tavoite

Ukrainan viranomaisten valmiuksien parantaminen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa.

## 3. Toimen kuvaus

Toimi perustuu Etyjin sihteeristön tarvearvioinnissa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi Ukrainan rajoilla ja niiden yli esitetyille havainnoille ja suosituksille. Lisäksi sitä kehitettiin edelleen Ukrainan rajavartiolaitoksen, veroviraston ja Ukrainan sisäministeriön Etyjin sihteeristölle ja Etyjin Ukrainan hankekoordinaattorille esittämien suorien yhteistyö- ja avustuspyyntöjen myötä. Pyyntöjen jälkeen Etyjin ja edellä mainittujen valtiollisten toimijoiden välillä käytiin kattavat tekniset neuvottelut.

Etyj valmisti tiiviissä yhteistyössä asiaankuuluvien ukrainalaisten viranomaisten kanssa kolme hanketta, joissa käsitellään niiden toimeksiantoihin liittyviä useita eri näkökohtia aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan osalta. Hankkeet on yhdistetty yhtenäiseksi, kokonaisvaltaiseksi ohjelmaksi Ukrainan kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi. Kokonaisvaltainen ohjelma tukee laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden vastaista EU:n strategiaa (2018) ja erityisesti toimia itäisessä naapurustossa.

### 3.1 Hanke 1: Ukrainan rajavartiolaitoksen tukeminen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa

#### 3.1.1 Tavoite

Hankkeen tavoitteena on avustaa Ukrainan rajavartiolaitosta parantamaan valmiuksiaan aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa.

#### 3.1.2 Kuvaus

Rajavartiolaitos on yksi Ukrainan lainvalvontaviranomaisista, joille on annettu toimeksi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estäminen ja torjuminen. Sen vastuulla on varmistaa Ukrainan valtion rajojen loukkaamattomuus ja suvereniteettioikeuksien suoja maan talousvyöhykkeellä (merialueilla).

Hankkeella pyritään korjaamaan todennettuja puutteita rajavartiolaitoksen valmiuksissa: a) koulutuksella sekä teknisten ja operatiivisten valmiuksien kehittämisellä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa; ja b) siirtämällä kansainvälisiä hyviä käytäntöjä ja toteuttamalla tiedonvaihtoa erityisesti EU:n jäsenvaltioiden, Länsi-Balkanin kumppanien ja naapuruston valtioiden kanssa.

#### 3.1.3 Odotetut tulokset

Tulos 1: Rajavartiolaitoksella on paremmat valmiudet estää ja torjua aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kauppaa.

Indikaattorit:

- hankkeen edunsaajan eli rajavartiolaitoksen henkilökunnan paremmat valmiudet (organisatoriset, tekniset, tiedolliset) asiaankuuluvissa koulutus- ja oppilaitoksissa, analyttisissä ja tutkintayksiköissä sekä operatiivisissa yksiköissä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi ja valmiuksien soveltaminen niiden tavanomaisissa työprosesseissa;
- yhteistyö ja asiantuntijoiden verkostoituminen kansallisissa, osa-alueellisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä hankkeen edunsaajien yhteentoimivuuden edistämiseksi vastapuoliensa kanssa ja tämän soveltaminen hankkeen edunsaajien asianmukaisten yksiköiden ja instituutioiden tavanomaisissa työprosesseissa;
- arviointien ja laadunhallinnan dokumentoidut tulokset jaetaan hankkeen sidosryhmien kanssa (hankkeen ensisijaiset ja toissijaiset edunsaajat, avunantajayhteisö ja Etyj), jotka soveltavat niitä käytäntöön ja ottavat ne huomioon valmiuksien kehittämisessä.

### 3.1.4 Toimet

#### 3.1.4.1 Rajavartiolaitoksen tarvearvioinnissa havaittuihin tarpeisiin vastaava kattava koulutusohjelma aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi

Toimeen kuuluu:

- kattava aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämistä ja torjumista koskeva koulutusohjelma, joka noudattaa kaksiportaista lähestymistapaa: a) kehitetään ja vahvistetaan opettajien ja kouluttajien tarvitsemia tietoja, taitoja ja asenteita eli kouluttajakoulutusta; ja b) kehitetään ja vahvistetaan asiantuntemusta erityisaloilla kuten riskianalyyssissä ja profiloinnissa, rikosanalyyssissä sekä uusien ja päivitettyjen teknisten välineiden, teknologioiden ja menettelyjen käyttöönotossa.

#### 3.1.4.2 Rajavartiolaitoksen tarvearvioinnissa havaittuihin tarpeisiin vastaava laitteistoavustusohjelma aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi

Toimeen kuuluu:

- toimitetaan rajallinen määrä kiinteitä tai siirrettäviä laitteita sekä muita teknisiä välineitä ja teknologioita tukemaan uusien teknologisten ja menettelyllisten ratkaisujen testaamista, arviointia ja käyttöönottoa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan havaitsemiseksi. Laitteet toimitetaan valikoiduille rajavartiolaitoksen organisaatorakenteille eli rajavartiolaitoksiköille (painotus Pohjois- ja Luoteis-Ukrainassa), komentorakenteille ja koulutuslaitoksille. Lisäksi toimi on osa kattavaa koulutusohjelmaa eli sillä luodaan laajempi koulutus- ja varustautumisasialoite rajavartiolaitosta varten. Toimitettava laitteisto on tarvearvioinnissa todettujen tarpeiden mukainen.

#### 3.1.4.3 Rajavartiolaitoksen tarvearvioinnissa havaittuihin tarpeisiin vastaava koiravastustusohjelma aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi

Toimeen kuuluu:

- vierailuvaihtojen järjestäminen asiaankuuluville rajavartiolaitoksen erikoistuneille työntekijöille ja kouluttajille, jotta he voivat tutustua kansainvälisiin kokemuksiin ja hyviin käytäntöihin koiria hyödyntävien valmiuksien käytössä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi, ja asiantuntijoiden verkostoitumisen tukeminen; ja
- koiria hyödyntävien valmiuksien käyttöä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumisessa koskevien koulutusmenetelmien ja menettelytapaohjeiden tarkistaminen ja päivittäminen.

### 3.2 Hanke 2: Ukrainan sisäministeriön ja sen alaisten Ukrainan kansallisten poliisivoimien tukeminen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa

#### 3.2.1 Tavoite

Hankkeen tavoitteena on avustaa Ukrainan sisäministeriötä ja sen alaisia Ukrainan kansallisia poliisivoimia aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa.

#### 3.2.2 Kuvaus

Ukrainan sisäministeriö on keskeinen kansallinen viranomais Ukrainassa; aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laillisen käytön sääntelyn ja valvonnan lisäksi se toteuttaa operatiivisia ja koordinoitavia joko suoraan tai sen alaisten virastojen kautta aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi.

Hankkeella korjataan todennettuja puutteita Ukrainan sisäministeriön valmiuksissa estää ja torjua tehokkaasti aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kauppaa: a) valmiudet valvoa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laillista valmistusta, merkitsemistä ja rekisteröintiä; b) operatiiviset valmiudet aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan kriminalistisessä, analyyssissä, paljastamisessa ja tutkinnassa; c) lainsäädäntömekanismi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laillisen liikkumisen ja käytön sääntelemiseksi ja valvomiseksi sekä tietoisuuden lisääminen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomasta hallussapidosta, väärinkäytöstä ja kaupasta; ja d) koordinointi- ja yhteistyömekanismi yhteisten strategisten ja operatiivisten lähestymistapojen tukemiseksi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi yhdessä muiden asiaankuuluvien kansallisten virastojen kanssa.

#### 3.2.3 Odotetut tulokset

Tulos 1: Ukrainan sisäministeriöllä on paremmat valmiudet valvoa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden valmistusta, merkitsemistä ja rekisteröintiä tarvearvioinnissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti.

## Indikaattorit:

- muutokset ja ehdotukset kansalliseen lainsäädäntökehykseen, Ukrainan sisäministeriön asetuksiin ja hallintomenetelyihin, jotka koskevat aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden valmistuksen, merkitsemisen ja rekisteröinnin valvontaa Ukrainassa;
- muutokset ja ehdotukset kansalliseen lainsäädäntökehykseen, Ukrainan sisäministeriön asetuksiin ja hallintomenetelyihin, jotka koskevat ampuma-aseiden laitonta valmistamista 3D-tulostuksella valmistettuja osia käyttämällä, deaktivoitujen ampuma-aseiden laitonta uudelleenaktivointia, ampuma-aseiden valmistusta käsityönä ja paakkupanosten ampumiseen tarkoitettujen hälytys- tai merkinantoaseiden tai Flobert-aseiden laitonta muuntamista;
- yhtenäisen sähköisen aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden luokittelun kehittäminen, testaaminen ja sääntely, jotta se voidaan ottaa säännölliseen käyttöön Ukrainan sisäministeriössä ja muissa asiasta kiinnostuneissa julkisen vallan yksiköissä sekä sisällyttää Ukrainan sisäministeriön aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden rekisteriin.

Tulos 2: Ukrainan sisäministeriöllä ja Ukrainan kansallisilla poliisivoimilla on paremmat operatiiviset valmiudet aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan kriminalistiikassa, analyysissä, paljastamisessa, jäljittämisessä ja tutkinnassa.

## Indikaattorit:

- parempi toimintapolitiikka sekä operatiiviset ja tekniset valmiudet liittyen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomaan kauppaan sekä Ukrainan sisäministeriön henkilökunnan paremmat tiedot, taidot ja asenteet rikosteknisessä työssä, mukaan lukien takavarikoitujen ampuma-aseiden jäljittäminen, ja niiden soveltaminen tavanomaisissa työprosesseissa;
- Ukrainan kansallisten poliisivoimien parempi toimintapolitiikka sekä operatiiviset ja tekniset valmiudet aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden, mukaan lukien omatekoiset räjähteet ja laittomat räjähteet, laittoman kaupan torjumiseksi ja havaitsemiseksi sekä poliisivoimien henkilökunnan paremmat tiedot, taidot ja asenteet ja niiden soveltaminen tavanomaisissa työprosesseissa.

Tulos 3: Tarvearvioinnissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti Ukrainan sisäministeriöllä on paremmat valmiudet kehittää lainsäädäntömekanismeja aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden liikkumisen ja käytön sääntelemiseksi ja valvomiseksi ja yleinen tietoisuus on lisääntynyt aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan liittyvistä riskeistä.

## Indikaattorit:

- selkeä käsitys Ukrainan yhteiskunnassa ja tietyissä ryhmissä vallitsevista näkemyksistä, tarpeista ja ajattelusta, jotka koskevat ampuma-aseiden liikkumisen ja käytön sääntelyä ja valvontaa sekä muita aseisiin, ampumatarvikkeisiin ja räjähteisiin liittyviä kysymyksiä;
- yleisötiedotuskampanjoilla saavutettu ukrainalaisten tietoisuuden lisääntyminen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan liittyvistä riskeistä;
- kattava arviointi ja kuiluanalyysi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden liikkumisen ja käytön sääntelyä ja valvontaa koskevasta kansallisesta lainsäädäntökehyksestä;
- muutokset ja ehdotukset kansalliseen lainsäädäntökehykseen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden liikkumisen ja käytön sääntelystä ja valvonnasta.

Tulos 4: Parempi viranomaisten välinen koordinointi ja yhteistyö, jolla kehitetään strategista lähestymistapaa, tiedonkeruuta ja analyysiä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi Ukrainassa tarvearvioinnissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti.

## Indikaattorit:

- yhdenmukaistettua suunnittelua, kehittämistä ja täytäntöönpanoa (mukaan lukien seuranta ja valvonta) edistävien koordinointi- ja yhteistyömekanismien tehokas täytäntöönpano ja yhteisen strategisen lähestymistavan arviointi;
- aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laitonta kauppaa Ukrainassa koskevien yhdenmukaistettujen maanlaajuisten tilastollisten indikaattorien tehokas käyttöönotto ja käyttö;
- viranomaisten välisen koordinoinnin ja yhteistyön parantamista koskevien suositusten toimittaminen kansalliselle pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan koordinoitielimelle, joka perustetaan tässä hankkeessa;
- paremmat analyttiset valmiudet ja institutionalisoitu data-analyysi laittomista ampuma-aseista.

### 3.2.4 Toimet

- 3.2.4.1 Aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden valmistuksen, merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonnan kansainvälisten ja eurooppalaisten standardien ja hyvien käytäntöjen edistäminen ja siirtäminen Ukrainaan, mukaan lukien aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman valmistamisen, myös laittomalla uudelleenaktivoinnilla, muuntamalla tai muilla keinoilla, estäminen

Toimeen kuuluu:

- yhden räätälöidyn erityiskoulutustilaisuuden järjestäminen Ukrainan sisäministeriön poliittisille päättäjille ja johtaville asiantuntijoille, mukaan lukien lupayksikkö, rikosten ja rikollisuuden tiede- ja tutkimuskeskus, kansalliset poliisivoimat ja muut lainvalvontaviranomaiset; ja
- toteutettavuustutkimus Ukrainan lainvalvontaviranomaisten ja siviilien omistamien ampuma-aseiden merkitsemisestä keskittyen tuotannon jälkeiseen vaiheeseen ja tuonnin merkintään.

- 3.2.4.2 Yhtenäisen sähköisen aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden luokittelun kehittäminen ja käyttöönotto sekä sen sisällyttäminen aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden rekisteriin

Toimeen kuuluu:

- yhtenäisen sähköisen aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden luokittelun kehittäminen ja testaaminen; ja
- tekninen tuki yhtenäisen sähköisen aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden luokittelun käyttöönottoon ja sisällyttämiseen Ukrainan sisäministeriön aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden rekisteriin ja koulutus (korkeintaan 25 koulutustilaisuutta).

- 3.2.4.3 Hyvien käytäntöjen ja tiedonsiirron edistäminen aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan kriminalistikkassa ja tutkinnassa

Toimeen kuuluu:

- kahden räätälöidyn erityiskoulutustilaisuuden järjestäminen Ukrainan sisäministeriön johtaville asiantuntijoille, mukaan lukien rikosten ja rikollisuuden tiede- ja tutkimuskeskus ja kansalliset poliisivoimat ja muut lainvalvontaviranomaiset kuten verovirasto ja yleisen syyttäjän virasto. Alustavaan listaan koulutustilaisuuksista sisältyy seuraavat: ampuma-aseiden tuontimerkintävaatimukset ja -tekniikat; rikospaikan eristäminen (poliisin ensivaiheen toimijat); rikospaikan tutkiminen ja todistusaineiston turvaaminen, talteenotto ja tutkiminen (rikospaikkatutkijat); kansallisen ja kansainvälisen jäljittämisen tukeminen (laboratorioteknikot); ja ampuma-aserikollisuuteen liittyvän ballistisen tiedustelutiedon kehittäminen, ymmärtäminen ja levittäminen.

- 3.2.4.4 Kansallisten poliisivoimien hyvien käytäntöjen edistäminen, tiedonsiirto ja laitteistoavustusohjelma aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi ja havaitsemiseksi

Toimeen kuuluu:

- yhden räätälöidyn erityiskoulutustilaisuuden järjestäminen Ukrainan kansallisten poliisivoimien ja muiden Ukrainan lainvalvontaviranomaisten kuten rajavartiolaitoksen ja veroviraston/tullilaitoksen johtaville asiantuntijoille sekä yhteyden rakentaminen eurooppalaiseen kansallisten lainvalvontaviranomaisten EMPACT ampuma-aseet -verkostoon; ja
- hankitaan rajallinen määrä teknistä laitteistoa kansallisten poliisivoimien rikostutkintayksiköille uusien menetelmien ja teknologisten ratkaisujen tukemiseksi aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumisessa ja havaitsemisessa.

- 3.2.4.5 Maanlaajuinen mielipidemittaus, tutkimus asenteista sekä yleisötiedotus- ja viestintäkampanjoita aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan liittyvistä riskeistä

Toimeen kuuluu:

- tutkimus ja analyysi aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden laitonta hallussapitoa, väärinkäyttöä ja kauppaa koskevasta yleisestä mielipiteestä;
- perinpohjainen asennetutkimus, johon kuuluu aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan keskittyviä ryhmäkeskusteluita; ja
- yleisötiedotus- ja viestintäkampanjoita aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman hallussapidon, väärinkäytön ja kaupan oikeudellisesta sääntelystä ja riskeistä sekä vaikutustenarviointi.

3.2.4.6 Edistetään aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden liikkumisen ja käytön sääntelyä ja valvontaa koskevien lainsäädäntömekanismien parantamista ja niiden täytäntöönpanoa

Toimeen kuuluu:

- kattava arviointi ja kuiluanalyysi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden liikkumisen ja käytön hallinnointia ja valvontaa koskevasta nykyisestä lainsäädännöstä ja määräyksistä, mukaan lukien kansainväliset sopimukset ja lainsäädäntö, kääntämisen tuki ja näiden käytännön täytäntöönpanon arvioiminen; ja
- asiantuntija-avun antaminen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden liikkumisen ja käytön sääntelyä ja valvontaa koskevan lainsäädännön suunnitteluun ja laatimiseen harkiten myös lainsäädännön ja sääntelyn yhdenmukaistamista Ukrainan kannalta merkityksellisten kansainvälisten sääntöjen ja standardien kanssa.

3.2.4.7 Aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämistä ja torjumista Ukrainassa koskevan strategisen lähestymistavan edistäminen

Toimeen kuuluu:

- tietoisuuden lisääminen sekä neuvojen ja asiantuntija-avun antaminen pysyvän, viranomaisten välisen kansallisen pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan koordinoituihin perustamiseksi; koordinoituihin koostuu asiaankuuluvista Ukrainan kansallisista toimivaltaisista viranomaisista (kuusi virallista kokousta); koordinoituihin perustetaan tässä hankkeessa ja sen puheenjohtajuus on Ukrainan sisäministeriöllä; ja
- kaikkien Ukrainan pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvien aloitteiden kartoittaminen ja niitä koskevan rekisterin pitäminen, mukaan lukien avunantajyhteisön resurssit.

3.2.4.8 Viranomaisten välisen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laitonta omistamista, väärinkäyttöä ja kauppaa koskevan tiedonkeruu-, analyysi- ja levitysjärjestelmän kehittäminen

Toimeen kuuluu:

- yhteisen menetelmän käytön edistäminen virallisten tilastojen kokoamiseksi, kartoittamiseksi, vertaamiseksi ja käyttämiseksi, yhteiset ja keskinäisen vertailun mahdollistavat tulosindikaattorit sekä yhteinen formaatti automaattiseen tiedonjakoon aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittomasta omistamisesta, väärinkäytöstä ja kaupasta; ja
- kaksi koulutustilaisuutta tiedonkeruusta ja analysoinnista mukaan lukien riski- ja uhka-arviot;
- avustaminen analyttisen raportin laatimisessa laittoman kaupankäynnin tavoista ja salakuljetusreiteistä Ukrainan viranomaisilta kerätyn tiedon pohjalta;
- luokittelemattoman tiedon keräämisen ja tiedon jakamisen edistäminen asiaankuuluvien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kesken.

3.3 Hanke 3: Ukrainan valtion veroviraston/tullilaitoksen tukeminen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa

3.3.1 Tavoite

Hankkeen tavoitteena on avustaa Ukrainan verovirastoa/tullilaitosta parantamaan valmiuksiaan aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa.

3.3.2 Kuvaus

Ukrainan veroviraston/tullilaitoksen toimeksiantona on estää ja torjua salakuljetusta ja tullimääräysten rikkomista tarkastuspisteillä Ukrainan valtionrajoilla, meri- ja jokisatamissa, lentoasemilla, rautatieasemilla ja muilla Ukrainan tullikoodeksin määrittämällä paikoilla. Tähän kuuluvat toimet aseiden, ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi.

Hankkeella pyritään korjaamaan todennettuja puutteita veroviraston valmiuksissa: a) koulutuksessa sekä teknisissä ja operatiivisissa valmiuksissa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi; ja b) kansainvälisten hyvien käytäntöjen siirtämisessä ja tiedonvaihdossa erityisesti EU:n jäsenvaltioiden, Länsi-Balkanin kumppanien ja naapuruston valtioiden kanssa.

### 3.3.3 Odotetut tulokset

Tulos 1: Ukrainan verovirastolla/tullilaitoksella on paremmat valmiudet estää ja torjua aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittonta kauppaa.

Indikaattorit:

- hankkeen edunsaajan henkilökunnan paremmat valmiudet asiaankuuluvissa koulutus- ja oppilaitoksissa, analyttisissä ja tutkintayksiköissä sekä operatiivisissa yksiköissä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi ja valmiuksien soveltaminen tavanomaisissa työprosesseissa;
- hankkeen edunsaajien paremmat organisatoriset ja tekniset valmiudet asiaankuuluvissa koulutus- ja oppilaitoksissa, analyttisissä ja tutkintayksiköissä sekä operatiivisissa yksiköissä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi ja valmiuksien soveltaminen tavanomaisissa työprosesseissa;
- yhteistyö ja asiantuntijoiden verkostoituminen kansallisissa, osa-alueellisissa ja kansainvälissä yhteyksissä hankkeen edunsaajien yhteentoimivuuden edistämiseksi vastapuoliensa kanssa ja tämän soveltaminen hankkeen edunsaajan asianmukaisten yksiköiden ja instituutioiden tavanomaisissa työprosesseissa;
- arviointien ja laadunhallinnan dokumentoidut tulokset jaetaan hankkeen sidosryhmien kanssa (hankkeen ensisijaiset ja toissijaiset edunsaajat, avunantajayhteisö ja Etyj), jotka soveltavat niitä käytäntöön ja ottavat ne huomioon valmiuksien kehittämisessä.

### 3.3.4 Toimet

#### 3.3.4.1 Ukrainan veroviraston/tullilaitoksen tarvearvioinnissa havaittuihin tarpeisiin vastaava kattava koulutusohjelma aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi

Toimeen kuuluu:

- kattava aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämistä ja torjumista koskeva koulutusohjelma, joka noudattaa kaksiportaista lähestymistapaa: a) kehitetään ja vahvistetaan opettajien ja kouluttajien tarvitsemia tietoja, taitoja ja asenteita eli kouluttajakoulutusta; ja b) kehitetään ja vahvistetaan asiantuntemusta erityiskysymyksissä, esimerkiksi tullilainsäädännön rikkomukset, koirapartiot sekä uusia ja päivitettyjä teknisiä välineitä, teknologioita ja menettelyjä koskevat koulutukset.

#### 3.3.4.2 Ukrainan veroviraston/tullilaitoksen tarvearvioinnissa havaittuihin tarpeisiin vastaava laitteistoavustusohjelma aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi

Toimeen kuuluu:

- toimitetaan rajallinen määrä kiinteitä tai siirrettäviä laitteita sekä muita teknisiä välineitä ja teknologioita tukemaan uusien teknologisten ja menettelyllisten ratkaisujen testaamista, arviointia ja käyttöönottoa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan havaitsemiseksi. Laitteet toimitetaan valikoiduille Ukrainan veroviraston/tullilaitoksen pääorganisaation rakenteille, aluehallintoviranomaisille (painopiste Pohjois-, Luoteis- ja Länsi-Ukrainassa) ja erikoisyksiköille. Lisäksi toimi on kiinteä osa kattavaa koulutusohjelmaa eli sillä luodaan laajempi koulutus- ja varustautumisaloite verovirastoa/tullilaitosta varten; ja
- tekninen tuki koulutusohjelman täytäntöönpanoon, mukauttamiseen ja liittämiseen yleiseen koulutusohjelmaan.

#### 3.3.4.3 Ukrainan veroviraston/tullilaitoksen koiravastustusohjelma aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi

Toimeen kuuluu:

- vierailuvaihtojen järjestäminen asiaankuuluville Ukrainan veroviraston/tullilaitoksen erikoistuneille työntekijöille ja kouluttajille, jotta he voivat tutustua kansainvälisiin kokemuksiin ja hyviin käytäntöihin koiria hyödyntävien valmiuksien käytössä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi, ja asiantuntijoiden verkostoitumisen tukeminen;
- koiria hyödyntävien valmiuksien käyttöä aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisessä ja torjumisessa koskevien koulutusmenetelmien ja menettelytapaoheiden tarkistaminen ja päivittäminen;
- tekninen tuki koulutukseen ja koiria hyödyntävien operaatioiden liikkuviin ratkaisuihin aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi.

### 4. Hankkeen hallinta ja hallinnollinen tuki toimen täytäntöönpanossa

Etyjin sihteeristössä ja Etyjin Ukrainan hankekoordinaattorin toimistossa työskentelevä vastuuhenkilöstö koordinoi ja hallinnoi toimen täytäntöönpanoa ja 3 jaksossa esitettyjen hanketoimien toteuttamista. Vastuuhenkilöstö, joka on jaettu hankkeen hallinta- ja täytäntöönpanoryhmiin, tukee edelleen ukrainalaisten kumppanien välisen yhteistyöverkoston kehittämistä sekä yhteistyötä ja koordinoitua kansainvälisen yhteisön kanssa.

Vastuuhenkilöstö toteuttaa seuraavia tehtäviä:

- hankkeiden hallinta kaikissa hankesyklin vaiheissa;
- hankkeiden päivittäinen rahoitusvalvonta;
- teknisen ja oikeudellisen asiantuntemuksen tarjoaminen, tuki hankinnoissa;
- yhteistyö ja koordinointi muiden kansainvälisten järjestöjen ja ohjelmien kanssa;
- hyväksyttyjen hankkeiden suoritteiden laadunvarmistus ja -valvonta;
- Ukrainan viranomaisten tukeminen kehittäessä uusia kansallisia toimenpiteitä valmiuksien vahvistamiseksi ja yhteisiksi ponnisteluiksi aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi.

#### 5. Sukupuoleen liittyvät kysymykset

Aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden valvontapolitiikkojen tehostamiseksi ja sen varmistamiseksi, että niiden täytäntöönpanolla parannetaan sekä miesten että naisten turvallisuutta, sukupuolinäkökohdat sisällytetään tällä päätöksellä tuettuihin toimiin ja niihin puututaan teknisellä neuvonnalla ja asiantuntemuksella ja kehittämällä tietotuotteita ja koulutusta.

#### 6. Edunsaajat

Toimen suoria edunsaajia ovat Ukrainan kansalliset viranomaiset, jotka ovat vastuussa aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan estämisestä ja torjumisesta. Hanke suuntautuu ensisijaisesti seuraaviin kansallisiin viranomaisiin: Ukrainan sisäministeriö, mukaan lukien sen asiantuntija- ja lupapalvelut, kansalliset poliisivoimat, rajavartiolaitos ja Ukrainan verovirasto/tullilaitos. Muut toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, kuten Ukrainan turvallisuuspoliisi, otetaan mukaan tapauskohtaisesti.

Toimen epäsuoria edunsaajia ovat Ukrainan ja sen eurooppalaisen naapuruston väestöt, joita laittomien aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden käyttö rikollisessa toiminnassa ja terrorismissa sekä niiden väkivaltainen väärinkäyttö uhkaavat.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat myös hankkeen epäsuoria edunsaajia, koska ne hyötyvät Ukrainan viranomaisten antamasta palautteesta, joka koskee havaittuja laittomien aseiden salakuljetusreittejä.

#### 7. Unionin näkyvyys

Etyj toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet, joilla tiedotetaan suurelle yleisölle, että unioni on rahoittanut toimen. Nämä toimenpiteet toteutetaan komission laatiman Euroopan unionin ulkoisten toimien viestintää ja näkyvyyttä koskevan käsikirjan mukaisesti. Etyj varmistaa unionin osallistumisen näkyvyyden asianmukaisilla logoilla ja julkisuudella, joissa korostetaan unionin asemaa, varmistetaan unionin toimien avoimuus ja lisätään tietoisuutta päätöksen syistä sekä unionin tuesta päätökselle ja tämän tuen tuloksista. Hankkeessa tuotetussa materiaalissa tuodaan selkeästi esiin Euroopan unionin lippu tämän lipun asianmukaisesta käytöstä ja jäljentämisestä annettujen unionin suuntaviivojen mukaisesti.

Koska suunniteltujen toimien laajuus ja luonne vaihtelee suuresti, käytetään erilaisia promootiovälineitä mukaan lukien: perinteiset tiedotusvälineet; verkkosivustot; sosiaalinen media; ja tiedotusmateriaalit, muun muassa infografiikat, esitteet, uutiskirjeet, lehdistötiedotteet ja muu materiaali tarpeen mukaan. Hankkeeseen kuuluvat julkaisut, julkiset tilaisuudet, kampanjat, välineistö ja rakennushankkeet varustetaan asianmukaisilla merkinnöillä. Hankkeen vaikutusta on tarkoitus edelleen tehostaa parantamalla kansallisten hallitusten ja väestön, kansainvälisen yhteisön sekä paikallisten ja kansainvälisten tiedotusvälineiden tietoisuutta, ja tämän vuoksi hankkeen eri kohderyhmiä lähestytään asianmukaisella kielellä.

#### 8. Kesto

Päätöksen (YUTP) 2017/1424 täytäntöönpanosta saatujen kokemusten perusteella ja ottaen huomioon toimen laajuuden, edunsaajien lukumäärän sekä suunniteltujen toimien lukumäärän ja monimutkaisuuden täytäntöönpanon määräajaksi on asetettu 36 kuukautta.

#### 9. Teknisestä toteutuksesta vastaava organisaatio

Etyjin sihteeristö/konfliktinestokeskus ja Etyjin Ukrainan hankekoordinaattori vastaavat tämän päätöksen teknisestä täytäntöönpanosta. Etyj panee täytäntöön tämän päätöksen mukaiset toimet koordinoiden ja yhteistyössä muiden kansainvälisten järjestöjen ja virastojen kanssa, erityisesti synergioiden tehokkaan hyödyntämisen varmistamiseksi ja toimien päällekkäisyyden välttämiseksi.

#### 10. Ohjauskomitea

Tämän hankkeen ohjauskomitea muodostuu korkean edustajan, EU:n Kiovan edustuston ja tämän liitteen 6 kohdassa tarkoitetun toteutuksesta vastaavan organisaation edustajista. Täytäntöönpanosta vastaava taho, jota ohjauskomitea avustaa, varmistaa hankkeen täytäntöönpanon koordinoiden EU:n muun asiaankuuluvan Ukrainalle osoitetun avustuksen kanssa; näitä ovat muun muassa yhdenmetyt rajaturvallisuuden strategia (jota komissio tukee Euroopan naapuruusvälineellä), alueellinen yhteistyö Länsi-Balkanin kanssa pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan alalla UNDP/SEESACin panemana täytäntöön (tuetaan neuvoston päätöksillä (YUTP) 2018/1788 <sup>(1)</sup> ja (YUTP) 2016/2356 <sup>(2)</sup>), EU:n ja Ukrainan välinen lainvalvonta-alan yhteistyö (jota tukevat komission sisäasioiden pääosasto, Europol ja EMPACT ampuma-aseet-foorumi), Conflict Armament Researchin työ Ukrainassa (tuetaan neuvoston päätöksellä (YUTP) 2017/2283 <sup>(3)</sup>), EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatiot EUAM Ukraina ja EUBAM Moldova ja Ukraina ja niiden rajavalvonnan tukitoimet sekä Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön työ entisten taistelijoiden aseistariisun, demobilisaation ja yhteiskuntaan sopeuttamisen parissa (tuetaan komission vakautta ja rauhaa edistävällä välineellä). Ohjauskomitea kutsuu säännöllisin väliajoin ukrainalaisten hallinnollisten kumppanien edustajia kokouksiinsa. Ohjauskomitea voi esittää kutsun myös Ukrainassa hankkeisiin osallistuvien elinten edustajille, joilla on sama tai asiaan liittyvä tavoite. Ohjauskomitea tarkastelee tämän päätöksen täytäntöönpanoa säännöllisesti, vähintään joka kuudes kuukausi, myös sähköisiä viestintävälineitä käyttäen.

#### 11. Raportointi

Sekä sisällöllisen että taloudellisen raportoinnin on katettava asianomaisessa rahoitusosuuksia koskevassa sopimuksessa sekä siihen liitettyssä budjetissa kuvattu toimi kokonaisuudessaan siitä riippumatta, rahoitetaanko toimi neuvoston päätöksellä kokonaan vai osittain.

---

<sup>(1)</sup> Neuvoston päätös (YUTP) 2018/1788, annettu 19 päivänä marraskuuta 2018, pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnasta vastaavan Kaakkois-Euroopan selvitystoimiston (SEESAC) tukemiseksi Länsi-Balkanin laitonta asekauppaa koskevan alueellisen etenemissuunnitelman täytäntöönpanoa varten (EUVL L 293, 20.11.2018, s. 11).

<sup>(2)</sup> Neuvoston päätös (YUTP) 2016/2356, annettu 19 päivänä joulukuuta 2016, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian mukaisten SEESACin aseriisunta- ja asevalvontatoimien tukemisesta Kaakkois-Euroopassa (EUVL L 348, 21.12.2016, s. 60).

<sup>(3)</sup> Neuvoston päätös (YUTP) 2017/2283, annettu 11 päivänä joulukuuta 2017, laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevan maailmanlaajuisen raportointijärjestelmän tukemisesta niiden laittoman kaupan riskin pienentämiseksi ("iTrace III") (EUVL L 328, 12.12.2017, s. 20).